

KS. SŁAWOMIR NOWOSAD

Lublin–Zamość

KRONIKA SEKCJI TEOLOGII MORALNEJ KUL za rok 1994/95

I. STUDENCI

Na rok akademicki 1994/95 na Sekcję Teologii Moralnej (kurs wyższy Wydziału Teologii KUL) przyjęto 12 osób (5 księży i 7 osób świeckich).

II. PRACE DYPLOMOWE

Prace dyplomowe napisały i odpowiednie stopnie uzyskały następujące osoby:

A. Prace doktorskie

1. Ks. mgr Bogusław Kudła, kapłan ze Zgromadzenia Misjonarzy Św. Rodziny, na wniosek Komisji Rady Wydziału Teologii KUL z dnia 17 XI 1994 r., uzyskał doktorat z teologii moralnej na podstawie rozprawy pt. *Prawo człowieka do godnego umierania w świetle nauczania Papieża Jana Pawła II* (Lublin 1994 ss. 224+XLIX – mps). Publiczna obrona rozprawy odbyła się przed komisją w składzie: ks. prof. A. Weiss – przewodniczący, ks. prof. F. Greniuk z KUL-u i ks. doc. dr hab. P. Góralczyk z ATK – recenzenci, ks. prof. A. Dziuba – promotor oraz przy obecności innych członków tejże komisji.

Praca ukazuje problemy moralne rodzące się w czasie opieki nad ciężko chorym i umierającym człowiekiem. Autor wskazuje na drogi rozwiązywania tych zagadnień z punktu widzenia moralności chrześcijańskiej, zwłaszcza w świetle nauczania Jana Pawła II. Wydanie oceny godziwości podejmowanych zabiegów mających na celu leczenie, podtrzymywanie życia czy łagodzenie bólu domaga się odniesienia do fundamentalnych wartości, nade wszystko do godności osoby ludzkiej jako wartości naczelnej. Autor dokonuje analizy nauki Jana Pawła II dotyczącej godności i praw człowieka, który w porządku stworzonym jest istotą najważniejszą.

2. Ks. mgr Piotr Kornafel, kapłan diecezji zamojsko-lubaczowskiej, na wniosek Komisji Rady Wydziału Teologii KUL z dnia 22 V 1995 r., uzyskał doktorat na podstawie rozprawy pt. *Odnova moralna narodu polskiego w świetle listów pasterskich Episkopatu Polski w latach 1945-1981* (Lublin 1995 ss. 219 – mps). Publiczna obrona pracy odbyła się przed komisją w składzie następującym: ks. prof. dr hab. S. Wilk – przewodniczący, ks. prof. dr hab. F. Greniuk z KUL-u i ks. dr hab. B. Mierzwiński z ATK – recenzenci, ks. prof. dr hab. S. Rosik – promotor oraz przy obecności innych członków tejże komisji.

W rozdziale I autor przedstawił główne zagrożenia życia moralnego narodu polskiego, ich narastanie w okresie powojennym, konsekwencje oraz ocenę moralną. Wśród

tych zagrożeń szczególnie ważne jest zagrożenie wiary i kultury chrześcijańskiej narodu, zagrożenie małżeństwa i rodziny, plaga alkoholizmu, nienawiść społeczna czy wypaczenie etosu pracy. Rozdział II ukazuje istotę odnowy moralnej narodu, dynamikę tego procesu, ze szczególnym uwzględnieniem jego chrystocentrycznego, sakramentalnego i eklezjalnego wymiaru. Podstawą tej odnowy jest bowiem odrodzenie w Chrystusie poprzez metanoję i pojednanie, które winno znaleźć wyraz w przeciwstawianiu się głównym zagrożeniom życia moralnego narodu. W ostatnim rozdziale praca ukazuje maryjny charakter programu odnowy narodu realizowanego przez Kościół w Polsce w omawianym okresie. Autor przedstawia dogmatyczne podstawy tego programu, jego moralne implikacje i pastoralne zastosowanie.

3. Ks. mgr Roman Kuligowski, kapłan diecezji kieleckiej, na wniosek Komisji Rady Wydziału Teologii KUL z dnia 7 VI 1995 r., uzyskał doktorat z teologii moralnej na podstawie rozprawy pt. *Teologicznomoralne podstawy dialogu z niewierzącymi we współczesnych orzeczeniach Kościoła* (Lublin 1995 ss. 241 – mps). Publiczna obrona rozprawy odbyła się przed komisją w składzie: ks. prof. A. Weiss – przewodniczący, ks. prof. F. Greniuk z KUL-u i ks. prof. A. Zuberbier z ATK – recenzenci, ks. prof. S. Rosik – promotor oraz przy obecności innych członków komisji.

W swojej rozprawie autor początkowo skoncentrował się na historii dialogu Kościoła katolickiego z niewierzącymi, poczynając od *Vaticanum I*. Szczególną uwagę poświęcił pontyfikatom Piusa XII, Jana XXIII, wkładowi nauczania soborowego, a zwłaszcza encyklice Pawła VI *Ecclesiam suam*, będącej *Magna Charta* tego dialogu. W ostatniej części I rozdziału zostało przedstawione nauczanie papieży posoborowych dotyczące omawianego zagadnienia.

II rozdział ukazuje humanizm jako podstawę dialogu między chrześcijanami a niewierzącymi. Dwie prawdy jawią się tu jako fundamentalne: godność człowieka i jego prawa.

W rozdziale III autor omówił podstawowe prawdy teologiczne, będące podstawą dialogu: tajemnica Wcielenia, Odkupienia i Kościoła.

Pracę uzupełnia na początku wykaz skrótów, a po zakończeniu bibliografia, obejmująca źródła podstawowe i pomocnicze, opracowania oraz literaturę pomocniczą.

B. Prace magisterskie

a) pod kierunkiem ks. prof. dra hab. F. Greniuka:

1. Kapica A. – Godność pracy na roli w społecznym nauczaniu Kościoła.
2. Wojciechowski R. – Rola środków społecznej komunikacji w kształtowaniu rodziny według Jana Pawła II.

b) pod kierunkiem ks. dra S. Mojka:

1. Antosz Z. – Rozeznanie duchowe według Luisa M. Mendizabala.
2. Hawanio I. – Rola Kościoła w życiu społecznym według najnowszych publikacji rosyjskich.
3. Oleszek W. – Zagrożenia moralne i obowiązki chrześcijan wobec środków społecznego przekazu na podstawie encykliki Piusa XII *Miranda Prorsus*.
4. Rosik B. – Aspekty etyczno-społeczne opieki nad chorymi na AIDS w aktualnych postulatach duszpasterskich Kościoła w Trydencie.

d) pod kierunkiem ks. dra hab. I. Mroczkowskiego:

1. Drozdowski S. – Moralna ocena nagości w filmie w świetle teologii ciała Jana Pawła II.

2. Glinka J. – Obowiązek troski o zdrowie w pismach Kingi Roszkowskiej-Wiśniewskiej.

3. Skowroński W. – Etos mieszkańców regionu chełmskiego w świetle literatury Oskara Kolberga.

4. Sobisz A. – Moralne aspekty godności człowieka w twórczości Antoina de Saint-Exupéry'ego.

5. Szablowski Z. – Moralność mieszkańców Chin w świetle piśmiennictwa o. Gerarda Piotrowskiego OFM.

6. Zadrożny A. – Zapłodnienie pozaustrojowe a odpowiedzialne rodzicielstwo w świetle współczesnej literatury teologicznomoralnej.

e) pod kierunkiem ks. prof. dra hab. J. Nagórnego:

1. Chmielowiec B. – Solidarność jako chrześcijańska postawa moralna w świetle „Sollicitudo rei socialis” Jana Pawła II.

2. Gazur S. – Moralne aspekty przygotowania do życia zawodowego w nauczaniu Kościoła.

3. Gnutek I. – Moralne aspekty życia wspólnotowego w nauczaniu Jana Pawła II.

4. Reszczyńska E. – Inżynieria genetyczna w ocenie Magisterium Kościoła.

5. Zajac A. – Konsumizm w ocenie Jana Pawła II.

f) pod kierunkiem ks. prof. dra hab. S. Rosika:

1. Błaszczak H. – Rola wartości moralnych i ideowych w wychowaniu harcerskim w świetle Prawa i Przyrzeczenia harcerskiego w latach 1911-1939.

2. Cybulski W. – Sublimacja popędu seksualnego w świetle wypowiedzi Stolicy Apostolskiej.

3. Jarząbek M. – Odnowa moralna narodu polskiego w świetle nauczania Papieża Jana Pawła II podczas IV pielgrzymki do Polski.

4. Jasek P. – Moralny problem współżycia przedmałżeńskiego w świadomości młodzieży na podstawie literatury polskiej ostatniego trzydziestolecia.

5. Franków K. – Powołanie kobiety do nowej ewangelizacji w rodzinie według wybranych dokumentów Jana Pawła II.

6. Kurzaj P. – Religijno-moralna formacja młodzieży w świetle listów do młodzieży Jana Pawła II.

7. Nowakowski M. – Ocena manipulacji genetycznej w nauczaniu Kościoła.

8. Obiedziński K. – Eutanazja a godność osoby ludzkiej w świetle wypowiedzi Kościoła.

9. Slivkova M. – Geniusz kobiety jako wyraz jej godności i powołania na podstawie listu apostolskiego Jana Pawła II „Mulieris dignitatem”

10. Stempkowski T. – Problem dojrzałości moralnej młodzieży polskiej w świetle nauczania Jana Pawła II w czasie pielgrzymek do Ojczyzny.

g) pod kierunkiem ks. dra J. Wróbla:

1. Cecuła M. – Miłość Boga i bliźniego w życiu i pismach Sługi Bożego ojca Wojciecha Marii Baudisso SJ.
2. Czerwiński B. – Moralne aspekty twórczości Jana Lechonia.
3. Drażek G. – Doskonałość chrześcijańska w nauczaniu pasterskim Księdza Arcybiskupa Ignacego Tokarczuka w latach 1966-1992.
4. Iwanicki H. – Dekalog w nauczaniu pasterskim Księdza Arcybiskupa Ignacego Tokarczuka w latach 1966-1992.
5. Podkul G. – Cnoty a doskonałość chrześcijańska w świetle świadectwa życia i pism Matki Eleonory Motylewskiej.

III. Z ŻYCIA SEKCJI

Pracami Sekcji w roku akademickim 1994/95 kierował ks. prof. J. Nagórny, który 22 V 1995 r. został wybrany przez pracowników Sekcji na następną kadencję.

Decyzją Rady Wydziału ks. dr S. Nowosad awansował na stanowisko adiunkta Katedry Historii Teologii Moralnej.

Od początku roku akademickiego na stanowisko asystenta Katedry Historii Teologii Moralnej został zatrudniony o. dr Andrzej Derdziuk OFMCap.

Pracownicy Sekcji prowadzili wykłady według planu zatwierdzonego przez Radę Wydziału Teologii KUL oraz inne:

– ks. J. Nagórny: Etyka małżeństwa i rodziny w Studium Duszpasterstwa Rodzin w Lublinie oraz etyka medyczna i bioetyka;

– ks. I. Mroczkowski: Teologia moralna ogólna, spowiednictwo i katolicka nauka społeczna w Płocku w WSD, w Filii ATK, oraz w Wyższej Szkole Zarządzania i Bankowości;

– ks. J. Wróbel: Etyka małżeństwa i rodziny w WSD Księży Sercanów w Stadnikach;

– ks. S. Mojek: Kierownictwo duchowe w Studium Poradnictwa Psychologicznego i Psychoterapii dla Duchowieństwa przy KUL;

– ks. S. Nowosad: Teologia moralna ogólna i szczegółowa w Kolegium Teologicznym w Zamościu oraz w Kolegium Teologicznym w Lublinie;

– o. A. Derdziuk: Teologia życia zakonnego w WSD OFMCap w Lublinie;

– ks. K. Jeżyna: Teologia moralna szczegółowa w WSD Księży Marianów w Lublinie oraz w IWKR w Lublinie i w Pile.

W dniach 5-6 XII 1994 r. Sekcja zorganizowała otwarte sympozjum na temat: „Katechizm Kościoła Katolickiego. Przesłanie moralne Kościoła” Referaty wygłosili: ks. prof. dr hab. F. Greniuk: „Katechizm – dla Kościoła i świata”; ks. dr hab. I. Mroczkowski: „Niepokój i wielkość człowieka”; ks. dr S. Nowosad: „Wspólnotowy wymiar życia chrześcijańskiego”; ks. dr J. Wróbel: „Dekalog – prawo miłości”; o. dr A. Derdziuk: „Będziesz miłował Boga... (I tablica Dekalogu)”; ks. dr S. Mojek: „Będziesz miłował bliźniego... (II tablica Dekalogu)” Na zakończenie odbyła się dyskusja panelowa, w której wzięli udział: ks. prof. dr hab. J. Nagórny, ks. dr J. Wróbel oraz ks. dr K. Jeżyna, którzy przedstawili wybrane kwestie szczegółowe z zakresu moralności chrześcijańskiej w świetle ich wykładu w Katechizmie. Wszystkie wymienione

materiały zostały opublikowane przez Redakcję Wydawnictw KUL pt. *Katechizm Kościoła Katolickiego. Przestanie moralne Kościoła* (Lublin 1995) pod redakcją ks. J. Nagórniego i o. A. Derdziuka.

W bieżącym roku ukazała się publikacja pt. *World Religions and the United Nations International Conference on Population and Development. A Report on an International and Interfaith Consultation* (Chicago 1994), będąca pokłosiem międzynarodowego konsylium demograficznego z Genwal w Belgii (maj 1994 r.), której współautorem jest ks. S. Nowosad.

W dniach 29-30 V 1995 r. odbyło się w Konstancinie-Jeziornej doroczne spotkanie naukowe Sekcji Polskich Teologów Moralistów, w którym wzięli udział pracownicy Sekcji (o. A. Derdziuk, ks. F. Greniuk, ks. S. Mojek, ks. I. Mroczkowski, ks. J. Nagórny, ks. S. Nowosad, ks. S. Rosik). Sympozjum poświęcone było nauczaniu moralności chrześcijańskiej w Katechizmie Kościoła Katolickiego. Ks. prof. S. Rosik wygłosił referat: „Czy Dekalog może być modelem chrześcijańskiej moralności?”

Pracownicy Sekcji opublikowali w ciągu roku 42 artykuły naukowe, wygłosili też kilkadziesiąt referatów i prelekcji o charakterze naukowym i pastoralnym.

Zwyczajem lat ubiegłych odbywały się comiesięczne spotkania otwarte Sekcji z udziałem studentów kursu wyższego, podczas których referaty wygłosili m.in.: o. A. Derdziuk na temat Synodu Biskupów poświęconego życiu zakonnemu; ks. F. Greniuk i ks. S. Nowosad: szczegółowe omówienie kilku najważniejszych współczesnych podręczników do teologii moralnej.

W dniach 13-14 II 1995 r. odbyła się w Nałęczowie dwudniowa sesja naukowa, poświęcona przygotowaniu podręcznika do teologii moralnej, w której wzięli udział wszyscy pracownicy Sekcji. Omówiono węzłowe zagadnienia metodologiczne i układ treści podręcznika, a także dokonano szczegółowego podziału pracy w ramach tomu I (teologia moralna ogólna).

Ks. J. Wróbel przebywał na kilkumiesięcznym stypendium naukowym w Leuven.

8 VI 1995 r. odbyły się egzaminy licencjackie dla studentów drugiego roku kursu wyższego. Egzamin zdali i tytuł licencjata otrzymali: R. Bobowski, D. Bojar, ks. J. Gocko, pani D. J. Koszyka, ks. R. Kość, ks. M. Ledwożyw, ks. S. Matusiak, ks. M. Nagórny, pani E. Nesteruk, ks. A. Olczyk, o. P. Salamon, K. Stryjewski, ks. J. Trojnar, pani J. Wójcik.

Pracownicy Sekcji przygotowali materiały do opublikowania w „Rocznikach Teologicznych” (teologia moralna) na rok 1996.